

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 27Co/99/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3615201495
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 02. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Alena Záhumenská
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2021:3615201495.5

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Aleny Záhumenskej a sudkýň JUDr. Ľubice Bajzovej a Mgr. Martiny Trnavskej v spore žalobkyne H. proti žalovaným: 1/ M., 2/ R., o určenie neplatnosti zmlúv a iné, na odvolanie žalobkyne proti uzneseniu Okresného súdu Partizánske zo dňa 26. júna 2020, č.k. 4C/42/2015-431, takto

rozhodol:

Uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutej časti výrokov I., II. vo vzťahu žalovaného 1/ a žalobkyne **p o t v r d z u j e .**

Žalovanému 1/ voči žalobkyňi nárok na náhradu trov tohto odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

V napadnutej časti výrokov IV., V., VI. uznesenie súdu prvej inštancie **m e n í** tak, že žalovanému 2/ voči žalobkyňi nárok na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

Žalobkyňa **m á** nárok voči žalovanému 2/ na náhradu trov tohto odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie výrokom I. uložil žalovanému 1/ povinnosť zaplatiť žalobkyňi náhradu trov prvoinštančného konania v rozsahu 33,32%. Výrokom II. uložil žalovanému 1/ povinnosť zaplatiť žalobkyňi náhradu trov odvolacieho konania začatého podaním odvolania žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Partizánske zo dňa 31.03.2016 č.k. 4C/42/2015-157 vedeného na Krajskom súde v Trenčíne pod sp. zn. 6Co/453/2016 v rozsahu 33,32 %. Výrokom III. uložil žalovanému 1/ povinnosť zaplatiť žalobkyňi náhradu trov odvolacieho konania začatého podaním odvolania žalovaného 1/ proti rozsudku Okresného súdu Partizánske zo dňa 30.11.2017 č.k. 4C/42/2015-280 vedeného na KS v Trenčíne pod sp. zn. 6Co/148/2018 v rozsahu 100 %. Výrokom IV. uložil žalobkyňi povinnosť zaplatiť žalovanému 2/ náhradu trov prvoinštančného konania v rozsahu 33,32 %. Výrokom V. uložil žalobkyňi povinnosť zaplatiť žalovanému 2/ náhradu trov odvolacieho konania začatého podaním odvolania žalobkyne proti rozsudku zo dňa 31.03.2016 č.k. 4C/42/2015-157 vedeného na Krajskom súde v Trenčíne pod sp. zn. 6Co/453/2016 v rozsahu 33,32 %. Výrokom VI. žalobkyňi uložil povinnosť zaplatiť žalovanému 2/ náhradu trov odvolacieho konania začatého podaním odvolania žalovaného 2/ proti rozsudku OS Partizánske zo dňa 30.11.2017 č.k. 4C/42/2015-28 vedeného na KS v Trenčíne pod sp. zn. 6Co/148/2018 v rozsahu 100 %. Podľa výroku VII. o výške náhrady trov konania rozhodne súd po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník. Výrokom VIII. uložil žalovanému 1/ povinnosť zaplatiť na účet tamojšieho súdu náhradu trov konania štátu v sume 4,30 eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Výrokom IX. štátu náhradu trov konania štátu v sume 4,30 eur nepriznal. Právne svoje rozhodnutie odôvodnil ust. § 251, § 255 ods. 1, 2, § 262 ods. 1, 2 CSP. Uviedol, že žalobkyňa sa podanou žalobou domáhala proti žalovaným 1/ a 2/ určenia, že Úverová zmluva č. XXX/XX zo dňa 30.04.2010 v znení Dodatku č. 1 zo dňa 28.09.2010, v znení Dodatku č. 2 zo dňa 30.04.2011 a v znení Dodatku č. 3 zo dňa 30.10.2011 uzavretá medzi ňou a žalovaným 1/ je neplatná. Ďalej sa domáhala určenia, že Zmluva o záložnom práve zo dňa

30.04.2010 uzavretá medzi ňou a žalovaným 1/ je neplatná a určenia, že je výlučným vlastníkom nehnuteľnosti - bytu č. XX, v podiele 1/1, nachádzajúceho sa na X.p. vchodu XX bytového domu súp. č. XXX, v katastrálnom území T., obec T., okres T., bytový dom stojaci na pozemku parc. č. XXXX o výmere 792 m², druh pozemku zastavané plochy a nádvoria, zapísaný na liste vlastníctva č. XXXX vydanom Okresným úradom T. - katastrálny odbor a spoluvlastníckeho podielu vo výške 5818/212550 na spoločných častiach a spoločných zariadeniach uvedeného bytového domu súp. č. XXX, a na pozemkoch, na ktorých je bytový dom súp. č. XXX postavený, bytový dom stojaci na pozemku parc. č. XXXX o výmere 792 m², druh pozemku zastavané plochy a nádvoria, zapísaný na liste vlastníctva č. XXXX vydanom Okresným úradom T. - katastrálny odbor. Súd prvej inštancie sa v súvislosti s náhradou trov konania strán sporu zaoberal úspechom a neúspechom každej zo sporových strán a vo vzťahu ku každému z jednotlivých nárokov samostatne a dospel k záveru, že vo výroku o určenie neplatnosti úverovej zmluvy bola žalobkyňa úspešná v plnom rozsahu proti žalovanému 1/, zároveň však bola v tejto časti plne neúspešná proti žalovanému 2/. Ďalej konštatoval, že vo výroku o určenie neplatnosti zmluvy o záložnom práve bola žalobkyňa úspešná v plnom rozsahu proti žalovanému 1/, zároveň však v tejto časti bola plne neúspešná proti žalovanému 2/ a vo výroku o určenie vlastníckeho práva bola žalobkyňa úspešná v plnom rozsahu proti žalovanému 2/, zároveň však bola v tejto časti plne neúspešná proti žalovanému 1/. Súd prvej inštancie pri rozhodnutí vychádzal zo zásady úspechu v sporovom konaní pri každom z troch uplatnených nárokov. Mal za to, že žalobkyňa bola v prvoinštančnom konaní proti žalovanému 1/ úspešná v 2 nárokoch, o určenie neplatnosti úverovej zmluvy a o určenie neplatnosti záložnej zmluvy, čo predstavuje 66,66 % ($100 \% : 3 = 33,33 \times 2 = 66,66\%$). Žalovaný 1/ bol úspešný v časti o určenie vlastníckeho práva a to v rozsahu 33,34 % ($100 \% - 66,66$). Žalobkyňa bola teda proti žalovanému 1/ v prvoinštančnom konaní úspešná v rozsahu 33,32 % ($66,66 - 33,34$). Súd prvej inštancie preto rozhodol tak, že žalovaný 1/ je povinný zaplatiť žalobkyni náhradu trov prvoinštančného konania v rozsahu 33,32 %. Žalovanému 1/ uložil povinnosť zaplatiť žalobkyni aj náhradu trov odvolacieho konania začatého podaním odvolania žalobkyne proti rozsudku OS Partizánske zo dňa 31.03.2016 č.k. 4C/42/2015-157, ktorým súd žalobu žalobkyne v celom rozsahu, t.j. proti oboj žalovaným ako nedôvodnú zamietol. Žalobkyňa bola v tomto odvolacom konaní úspešná v časti o určenie neplatnosti úverovej a záložnej zmluvy, keď odvolací súd jej odvolaniu v tomto konaní vyhovel a rozsudok zrušil. V tomto odvolacom konaní bola úspešná v 2 nárokoch proti žalovanému 1/, v 1 nároku bola neúspešná. Súd jej preto priznal aj náhradu trov tohto odvolacieho konania v rovnakom rozsahu ako náhradu trov prvoinštančného konania a to v rozsahu 33,32%. Ďalej uviedol, že žalobkyňa bola v odvolacom konaní začatom podaním odvolania žalovaného 1/ proti rozsudku OS Partizánske zo dňa 30.11.2017 č.k.4C/42/2015-280 vedeného na KS v Trenčíne pod sp. zn. 6Co/148/2018 úspešná v celom rozsahu t.j. v rozsahu 100%. Proti tomuto rozsudku podal vo veci samej proti výrokom I., II. odvolanie len žalovaný 1/. Odvolací súd rozsudok prvoinštančného súdu v týchto výrokoch vo veci samej potvrdil, preto súd uložil žalovanému 1/ povinnosť zaplatiť žalobkyni náhradu trov tohto odvolacieho konania v rozsahu 100%. Konštatoval, že žalovaný 2/ bol plne úspešný v dvoch z troch uplatnených nárokov a to v časti o určenie neplatnosti úverovej zmluvy a o určenie neplatnosti záložnej zmluvy, čo predstavuje 66,66 % z predmetu konania ($100 \% : 3 = 33,33 \times 2 = 66,66\%$). Žalobkyňa bola proti žalovanému 2/ úspešná v časti o určenie vlastníckeho práva (v rozsahu 33,34 %). V tomto prípade bol úspešný žalovaný 2/ vo vzťahu k žalobkyni a jeho úspech predstavuje náhradu trov konania v rozsahu 33,32 % ($66,66 \% - 33,34 \%$). Súd preto rozhodol tak, že žalobkyni uložil povinnosť zaplatiť žalovanému 2/ náhradu trov prvoinštančného konania v rozsahu 33,32 %. Žalovaný 2/ bol plne úspešný v 2 nárokoch uplatnených žalobkyňou aj v odvolacom konaní začatom podaním odvolania žalobkyne proti rozsudku OS Partizánske zo dňa 31.03.2016 č.k. 4C/42/2015-157 vedenom na KS v Trenčíne pod sp. zn. 6Co/453/2016. Jeho úspech v tomto konaní predstavoval úspech 66,66 %, úspech žalobkyne rozsah 33,34 %. Žalovaný bol úspešný v rozsahu 33,32 %. Súd preto rozhodol tak, že žalobkyni uložil povinnosť zaplatiť žalovanému 2/ náhradu trov tohto odvolacieho konania v rozsahu 33,32 %. Žalovaný 2/ podal odvolanie proti rozsudku zo dňa 30.11.2017 č.k. 4C/42/2015-280, a to proti výroku X. tohto rozsudku, ktorým mu bola uložená povinnosť zaplatiť žalobkyni náhradu trov konania v rozsahu 50%. Odvolací súd jeho odvolaniu vyhovel, preto v tomto odvolacom konaní bol žalovaný 2/ úspešný v rozsahu 100%. Súd preto uložil žalobkyni povinnosť zaplatiť žalovanému 2/ náhradu trov tohto odvolacieho konania v rozsahu 100%. Keďže v spore vznikli v dôsledku zaplatenia svedočného vo výške 8,60 eur aj trovy štátu zaplatené z rozpočtových prostriedkov štátu, ktoré neboli pokryté preddavkami, pričom o nároku štátu na náhradu trov konania nebolo doposiaľ právoplatne rozhodnuté, súd má za to, že je potrebné rozhodnúť o nároku štátu na náhradu trov konania. Trovy konania štátu vznikli v súvislosti s vyplatením svedočného svedkovi, ktorý vypovedal vo veci k okolnostiam uzavretia úverovej a záložnej zmluvy. Jeho výpoveď sa netýkala priamo nároku na určenie vl. práva (aj keď samozrejme

spor o určenie vl. práva bol dôsledkom uzavretia úverovej i záložnej zmluvy). Tieto trovy štátu sa teda týkali nárokov žalobkyne uplatnených proti žalovanému 1/, preto súd vzhľadom na čiastočný úspech v konaní tak žalobkyne ako i žalovaného 1/ rozdelil náhradu týchto trov medzi žalobkyňu a žalovaného 1/ v rovnakom pomere. Rozhodol tak, že žalovanému 1/ uložil povinnosť zaplatiť na účet tamojšieho súdu náhradu trov konania štátu v sume 4,30 eur (50%). Keďže žalobkyňa bola oslobodená od súdneho poplatku, súd jej povinnosť nahradit' trovy konania štátu neuložil a rozhodol tak, že štátu náhradu trov konania štátu v sume 4,30 eur nepriznáva.

2. Proti uzneseniu vo výrokoch I., II., IV., V., VI. podala v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobkyňa. Súdu prvej inštancie vytykala nesprávne právne posúdenie veci, čím uplatnila odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. h/ CSP. Zastávala názor, že mala by mať nárok na trovy konania, nakoľko bola ako spotrebiteľ domáhajúci sa ochrany svojho práva podľa osobitného predpisu takmer v celom rozsahu nároku úspešná, nakoľko súd vyhovel žalobe o určenie neplatnosti oboch zmlúv, ako aj o určenie, že výlučnou vlastníčkou predmetných nehnuteľností je žalobkyňa. Považovala za dôvodné zvažovať použitie ust. § 257 CSP vo vzťahu k náhrade trov konania žalovaného 2/, resp. § 255 ods. 2 druhá časť vety CSP. Dôvodila, že v konaní bolo tvrdené, ale aj preukázané, že žalobkyňa je spotrebiteľskou, osobou s nízkym príjmom a prakticky okrem predmetnej nehnuteľnosti osobou nemajetnou. Predmetná nehnuteľnosť je v realite byt žalobkyne, ktorý jej slúžil na bývanie 35 rokov, až do času realizácie nezákonnej dražby a núteného vystaňovania sa z nehnuteľnosti. Žalobkyňa sa domnieva, že za čas, počas ktorého nezákonne nemohla svoj byt obývať, čo trvalo niekoľko rokov, mal žalobca 2/ z uvedeného bytu s najvyššou pravdepodobnosťou príjem z prenájmu. Namiesto pokojnej staroby vo vlastnom byte bola žalobkyňa nútená bývať striedavo u príbuzných a známych, v rôznych podnájdoch, prakticky sa z nej stal v dôchodcovskom veku bezdomovec sťahujúci sa len s niekoľkými vecami, hoci celý život pracovala (od roku 1970 ako robotníčka vo výrobe s obuvou, má odrobených 35 rokov). Navrhla, aby odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie vo výroku I. zmenil tak, že žalovaný 1/ bude povinný zaplatiť žalobkyňi náhradu trov prvoinštančného konania v rozsahu 50%. Vo výroku II. zmení tak, že žalovaný 1/ bude povinný zaplatiť žalobkyňi náhradu trov odvolacieho konania proti rozsudku Okresného súdu Partizánske zo dňa 31.03.2016 č.k. 4C/42/2015-157 vedeného na Krajskom súde v Trenčíne pod sp. zn. 6Co/453/2016 v rozsahu 50%. Vo výroku IV. zmení tak, že žalovaný 2/ je povinný zaplatiť žalobkyňi náhradu trov prvoinštančného konania v rozsahu 50%. Vo výroku V. zmení tak, že žalovaný 2/ je povinný zaplatiť žalobkyňi náhradu trov odvolacieho konania začatého podaním odvolania žalobkyne proti rozsudku zo dňa 31.03.2016 č.k. 4C/42/2015-157 vedeného na Krajskom súde v Trenčíne pod sp. zn. 6Co/453/2016 v rozsahu 50% a vo výroku VI. zmení tak, že žalovaný 2/ je povinný zaplatiť žalobkyňi náhradu trov odvolacieho konania začatého podaním odvolania žalovaného 2/ proti rozsudku Okresného súdu Partizánske zo dňa 30.11.2017 č.k. 4C/42/2015-28 vedeného na Krajskom súde v Trenčíne pod sp. zn. 6Co/148/2018 v rozsahu 50%. Vo výroku III., VII., VIII, XI. zostane rozsudok nedotknutý. Zároveň navrhla, aby žalovaným 1/, 2/ každému bola uložená povinnosť zaplatiť žalobkyňi náhradu trov právneho zastúpenia za odvolacie konanie v rozsahu 100%.

3. K podanému odvolaniu sa písomne vyjadril žalovaný 1/, ktorý navrhol potvrdenie napadnutého uznesenia v celom rozsahu. Na námietku žalobkyne, že je spotrebiteľkou a osobou s nízkym príjmom uviedol, že žalobkyňa nie je nemajetná, keďže je vlastníčkou nehnuteľností, o ktoré bez svojho zavinenia prišiel žalovaný 2/, ktorý je práve konaním o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam najviac dotknutým subjektom, pretože nemá ani nehnuteľnosť, ani finančné prostriedky, ktoré za nehnuteľnosť uhradil. Poukázal na to, že postup súdu podľa § 257 CSP je výnimočný a len v prípade existencie dôvodov hodných osobitného zreteľa. Nepopieral, že žalobkyňa v konaní o určenie neplatnosti zmluvy bola v pozícii spotrebiteľky, výšku svojho príjmu ku dňu podania odvolania žiadnym spôsobom nepreukázala, preto rozporoval jej skutkové tvrdenie v tom, že je osobou s nízkym príjmom. Poukázal na to, že hodnota nehnuteľností, ktorých je žalobkyňa vlastníčkou, bola v čase konania dražby 16.300,- eur, uvedená hodnota bola určená podľa znaleckého posudku K.. M. ku dňu 27.06.2012, predloženého v konaní o výkon dobrovoľnej dražby, hodnota nehnuteľností od toho času rástla, a preto nie je nižšia ako v roku 2012, preto nie je možné konštatovať, že žalobkyňa je nemajetná. Po vydražení nehnuteľností sa ich vlastníkom stal žalovaný 2/, ktorý platil aj všetky úhrady spojené s ich užívaním, žalobkyňa dobrovoľnú dražbu nenapadla, a preto žalovaný 2/ nemal žiadne pochybnosti o tom, že je legitímnym vlastníkom nehnuteľností. Po nadobudnutí právoplatnosti rozhodnutia čo do výroku o určení vlastníckeho práva žalovaný 2/ nehnuteľnosti žalobkyňi vrátil. Žalovaný 2/ mal za to, že nie sú splnené podmienky pre postup podľa § 257 CSP, pretože v prejednávanej veci neexistujú žiadne osobitné okolnosti, na ktoré by bolo potrebné pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov konania prihliadať.

4. Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací preskúmal vec v medziach podaného odvolania a jeho dôvodov do výrokov I., II., IV., V., VI. podľa § 379 a § 380 CSP, bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 CSP a dospel k záveru, že uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutej časti výrokov IV., V., VI. o náhrade trov konania medzi žalobkyňou a žalovaným 2/ je potrebné podľa § 388 CSP zmeniť a vo výrokoch I., II. o náhrade trov konania medzi žalovaným 1/ a žalobkyňou ako vecne správne podľa § 387 CSP potvrdiť.

5. Rozhodnutie o náhrade trov konania tvorí integrálnu súčasť súdneho konania. V sporovom konaní sa pri rozhodovaní o náhrade trov konania uplatňuje tzv. zásada úspechu (§ 255 ods. 1 CSP), t.j. strane, ktorá mala vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov konania proti neúspešnej strane. Ak mala strana úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá právo na náhradu trov konania (§ 255 ods. 2 CSP).

6. Vychádzajúc z citovaných zákonných ustanovení sa teda v sporovom konaní povinnosť nahradiť trovy konania spravuje predovšetkým zásadou úspechu v konaní, čo znamená, že účastník konania, ktorý v spore uspel, má v princípe právo na to, aby sa mu nahradili trovy, ktoré zaplatil vo vecnej súvislosti s uplatnením tohto základného práva. Ak sa chce súd odchýliť od tohto pravidla, musí vychádzať zo zákona. Prelomenie uvedenej zásady umožňuje súdu za splnenia zákonných predpokladov ust. § 257 CSP.

7. Podľa § 257 CSP, výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

8. Ustanovenie § 257 CSP platné a účinné v čase rozhodovania súdu prvej inštancie z hľadiska náhrady trov konania predstavuje výnimku zo zásady zodpovednosti za výsledok a zásady zodpovednosti za zavinenie. Jeho opodstatnenosť spočíva v tom, že prísna aplikácia v konkrétnych prípadoch môže viesť k nežiaducim tvrdom, preto zákon stanovuje podmienky, za ktorých môže dôjsť k zmierneniu dôsledkov právnych noriem upravujúcich platenie a náhradu trov konania, ktoré dopadá na tú zo strán, ktorá by inak vzhľadom na zásadu úspechu mala právo na náhradu trov konania. Predpokladom jeho použitia, je existencia dôvodov hodných osobitného zreteľa pre výnimočné nepriznanie náhrady trov inak úspešnej strane a existencia výnimočnosti takéhoto prípadu. Aplikácia tohto ustanovenia je výrazom skutočnosti, že tam, kde zákon nemôže byť natoľko kauzistický, aby postihol celú rozmanitosť života, dotvára sa právo sudcovským výkladom v medziach stanovených všeobecnými podmienkami uvedenými v zákone, za splnenia ktorých môže dôjsť rozhodnutím súdu k inému záveru o náhrade trov konania, než by plynul z použitia všeobecných zásad náhrady trov konania. Toto ustanovenie má slúžiť na dosiahnutie spravodlivosti pre strany sporu pokiaľ ide o vedenie konania a jeho výsledok. Pri posudzovaní každej otázky, teda aj náhrady trov konania, je potrebné mať na zreteli princíp, resp. zásadu spravodlivosti. Súd musí nielenže rešpektovať právo, ale aj jeho výklad a aplikácia musí smerovať k výsledku spravodlivému. Právo musí byť predovšetkým nástrojom spravodlivosti, nie súborom spravodlivých predpisov, ktoré sú mechanicky a formalisticky aplikované bez ohľadu na zmysel a účel, toho ktorého záujmu chráneného príslušnou normou.

9. Zo spisu vyplýva, že žalobkyňa sa v podanom odvolaní domáhala aplikácie § 257 CSP z dôvodu jej sociálnych a majetkových pomerov, ako aj s prihliadnutím k charakteru sporu. Požadovala zohľadniť predovšetkým sociálne a majetkové pomery spočívajúce v tom, že je spotrebiteľkou, osobou s nízkym príjmom a prakticky okrem predmetnej nehnuteľnosti osobou nemajetnou. Dôvodila, že predmetná nehnuteľnosť jej slúžila na bývanie 35 rokov až do času realizácie nezákonnej dražby a núteného vystaňovania sa, v dôsledku čoho bola nútená bývať striedavo u príbuzných a známych, v rôznych podnájdoch. Poukazovala na to, že je v dôchodcovskom veku, celý život pracovala ako robotníčka vo výrobe s obuvou, má odrobených 35 rokov.

10. Preskúmaním rozhodujúcich skutočností odvolací súd dospel k záveru, že na strane žalobkyne je existencia skutočností odôvodňujúcich spravodlivo záver o uplatnení tzv. moderačného práva súdu vyplývajúceho z ust. § 257 CSP, pokiaľ ide o náhradu trov konania medzi žalobkyňou a žalovaným 2/ (vo výrokoch IV., V., VI.). Podľa názoru odvolacieho súdu existenciu dôvodov hodných osobitného zreteľa opodstatnene možno vzhľadnúť v osobných, majetkových a zárobkových pomeroch žalobkyne, ako aj v samotnom charaktere sporu. Významným z hľadiska aplikácie cit. zák. ust. § 257 CSP sú

totiž aj okolnosti, ktoré viedli žalobkyňu k podaniu žaloby. Vzhľadom na skutočnosť, že žalobkyňa je dôchodkyňa, poberá starobný dôchodok vo výške 225,- eur, pričom výška jej príjmu vzhľadom na náklady nevyhnutné na zabezpečenie základných odôvodnených potrieb jednoznačne indikuje v prospech záveru, že náhrada trov konania vo vzťahu k žalovanému 2/ by ju existenčne ohrozila, pričom na strane druhej žalovaný 2/ je právnickou osobou, u ktorej znášanie vlastných trov, ktoré mu v súvislosti s vedením tohto sporu vznikli, takýto následok nie je spôsobilé takéto rozhodnutie vyvolať. Nepriaznivé komplexné osobné, majetkové a finančné pomery žalobkyne boli akcentované aj Centrom právnej pomoci, kancelária M., keď žalobkyňi bola priznaná bezplatná právna pomoc a na zastupovanie vrátane spisovania podania návrhu na súd jej bola ako oprávnenej osobe určená advokátka R. N. E. (§ 5d ods. 2 zák. č. 327/2005 Z.z. o poskytovaní právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi). Z obsahu spisu ďalej nepochybne vyplýva, že žalobkyňa pred poskytnutím starobného dôchodku pracovala ako robotníčka vo výrobe s obuvou s príjmom 280,- eur. Rovnako nie je pochybné, že práve z dôvodu finančnej tiesne požadovala žalobkyňa poskytnutie úveru, a to aj za podmienok, ktoré privodili navýšenie dlhu a jej zadlženie, čo v konečnom dôsledku viedlo k strate obydli. O nepriaznivej finančnej situácii žalobkyne svedčila aj tá skutočnosť, že aj v predchádzajúcom období jej bol poskytnutý úver a bola vedená proti nej exekúcia spoločnosťou T.. Bez ohľadu na to, či žalobkyňa pri uzatváraní zmluvy o úvere dostatočne zvažila hrozbu konzekvencií, nadväzujúcich na neplnenie dlhu vo svetle či už zavinených alebo nezavinených okolností, či ich vtedajšej aktuálnej situácie, faktom je, že reálne je životná situácia žalobkyne ťaživou do takej miery, že uhradenie trov tohto konania žalovanému 2/ by prichádzalo do úvahy skutočne len s veľkými ťažkosťami a za ich základného existenčného ohrozenia, čo nie je možné zo strany súdu pri posudzovaní dotknutej otázky ignorovať.

11. S poukazom na vyššie uvedené závery, odvolací súd na rozdiel od súdu prvej inštancie dospel k záveru, že by nebolo vo vzťahu k žalobkyňi udržateľné, aby znášala trovy konania, ktoré vznikli žalovanému 2/ v súvislosti s vedením tohto sporu, čo dôvodne indikuje k prelomeniu princípu priznania náhrady trov konania vo svetle zásady úspechu v konaní, v prospech uplatnenia moderačného práva súdu (§ 257 CSP), teda v prospech žalobkyne, ktorá preukázala existenciu nepriaznivého sociálneho aspektu na jej strane ako dôvodu pre aplikáciu § 257 CSP.

12. Odvolací súd poukazuje na to, že nemožno pochybovať o tom, že povinnosťou súdu je vždy rozhodnúť spravodlivo, berúc zreteľ na všetkých, ktorých sa rozhodnutie týka. Stabilitu práva a právnu istotu jednotlivca (princíp legitímnych očakávaní a v konečnom dôsledku aj mieru dôvery osôb v právo či inštitúcie právneho štátu) ovplyvňuje najmä to, ako súd pristupuje k výkladu právnych noriem, pričom pri výklade noriem jednoduchého práva musí prevážiť princíp materiálneho právneho štátu nad prepätým formalizmom (porov. napr. rozhodnutia ESLP vo veciach Markt Intern Verlag GmbH a Klaus Beermann proti Nemecku zo dňa 20.11.1989, Kruslin proti Francúzsku zo dňa 24.4.1990). Obdobne v rozhodnutí Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. II. ÚS 2221/2007, vychádzajúc z ktorého „Soud musí nejen respektovat právo, ale aj jeho výklad a aplikace musí směřovat k výsledku spravedlivému. Právo musí být především nástrojem spravedlivosti, nikoli souborem právních předpisu, které jsou mechanicky a formalisticky aplikovány bez ohledu na smysl a účel toho kterého zájmu chráneného příslušnou normou“.

13. A práve riadiac sa vyššie uvedenými princípmi, s cieľom dosiahnuť čo možno najspravodlivejšie usporiadanie vzťahov medzi účastníkmi vzhľadom na sociálny aspekt na strane žalobkyne, a tiež okolnosti posudzovanej veci, odvolací súd zastáva názor, že spravodlivým bude, ak si trovy, ktoré na strane žalobkyne a žalovaného 2/ (tak pred súdom prvej inštancie, ako aj doterajších odvolacích konaniach) vznikli, budú znášať každá samostatne, inak povedané, nebolo by spravodlivým k ich náhrade zaviazat' žalobkyňu voči žalovanému 2/.

14. Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie za použitia § 388 CSP zmenil tak, že žalovanému 2/ náhradu trov konania (vzniknutých tak pred súdom prvej inštancie, ako aj v predchádzajúcom odvolacom konaní) nepriznal, keďže neboli splnené zákonné podmienky tak pre zrušenie, ako ani pre potvrdenie napadnutého rozhodnutia.

15. Vo vzťahu k výrokom I., II., kde bola žalovanému 1/ uložená povinnosť zaplatiť žalobkyňi náhradu trov prvoinštančného, ako aj odvolacieho konania v rozsahu 33,32 %, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie ako vecne správne potvrdil.

16. O náhrade trov tohto odvolacieho konania vo vzťahu žalobkyne a žalovaného 1/ rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 256 ods. 1 CSP a § 257 CSP tak, že v odvolacom konaní napriek tomu, že voči žalovanému 1/ bola žalobkyňa neúspešná a žalovanému 1/ by teda prináležal nárok na náhradu trov tohto odvolacieho konania, tomuto ich náhradu nepriznal, keďže mal za to, že okolnosti hodné osobitného zreteľa, spočívajúce v sociálnom aspekte na strane žalobkyne, odôvodňujú aj vo vzťahu k žalovanému 1/, rovnako ako v prípade trov konania voči žalovanému 2/, aplikáciu ust. § 257 CSP. O trovách tohto odvolacieho konania vo vzťahu k žalobkyňi a žalovaného 2/ bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 CSP.

17. Rozhodnutie bolo senátom Krajského súdu v Trenčíne prijaté pomerom hlasov tri ku nule (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).